

In de hoofdrol staat Delfin, een Linssen Grand Sturdy 29.9, waarop we twee heerlijke weken hebben doorgebracht en de "Quiche-Lorraine-tour" hebben gevaren. De bijrollen zijn voor de kapitein en zijn vrouw. "Ken jij de paalsteek?", vroeg de kapitein in februari 2009 aan zijn aanstaande scheepsmaat.

De "Quiche-Lorraine-tour" met 'Delfin' (deel 1)

Twee kanalen, twee rivieren en drie landen

Tekst en Foto's Anette Leistenschneider en Ralf Deimel

En zo begonnen de voorbereidingen voor onze twee weken lange boottocht, die wij van medio juni tot begin juli 2009 vanuit de Osthafen in Saarbrücken zouden gaan maken. Dat wil zeggen, eerst begon de vrouw aan de zijde van de kapitein met haar voorbereidingen: in de weken die volgden moest ieder snoer, touw of koord dat zij in handen kreeg, in een paalsteek worden gelegd. Al snel werd ze gegrepen door de ambitie om deze knoop nog met de ogen dicht te kun-

nen leerden toen dat men onze tocht over het Saarkanaal, het Marne-Rijn-kanaal, de Moezel en de Saar ook wel de 'Quiche-Lorraine-tour' noemt. Banzhafs boek was voor ons de hele reis een trouwe en betrouwbare bondgenoot.

Deze reis ging door het geboorteland van het scheepsmaatje, maar dan vanuit een heel ander perspectief dan vanaf de fiets, lopend of met de auto. Kortom, een prachtig idee!

Mademoiselle Delfin

Al snel had de kapitein een verhuurder gevonden die vier mooie schepen kon aanbieden. De familie Schönberger uit Saarlouis in het Saarland, eigenaar van Yacht Charter Holiday Tours heeft ons van meet af aan met raad en daad bijgestaan, dus daarom willen wij hem op deze plaats nog eens hartelijk bedanken. De kapitein en zijn scheepsmaat spraken in april af met de heer Schönberger in de jachthaven in Merzig om zijn schepen te bekijken en een proefvaart te maken. En meteen werden beiden verliefd. Nee, niet op elkaar (dat waren ze al), maar op een andere vrouw, die er zo charmant en aantrekkelijk bij lag dat wij onmiddellijk besloten tot een ménage à trois met mademoiselle DELFIN. Mademoiselle Delfin is een Linssen Grand Sturdy 29.9, bouwjaar 2007, beeldschoon en in menig opzicht een waar pareltje. Om alvast een voorproefje te nemen, maakten de kapitein en de Delfin een kleine proefvaart. En het boterde meteen fantastisch tussen de schipper en het schip, vooral omdat mademoiselle Linssen zo licht manoeuvreerbaar was. Het schip voer doelbewust de smalle haveningang uit de Saar op en legde vervolgens soepeltjes aan de kademuur aan. Vervolgens werd er ondanks de beperkte ruimte moeiteloos gewend en keerden schipper en schip tevreden terug in de jachthaven, waar de Linssen weer rustig achterwaarts in haar kleine box gleed.

De kapitein kon niet uit over de perfecte vaareigenschappen van de Linssen 29.9, de snelle manier waarop zij reageerde, haar wendbaarheid en het gelijkmatige en consequente vaargedrag. En dus keken we elkaar alleen maar aan en hoefden niet verder na te denken. Samen met deze jongedame wilden wij onze tocht over 400 km, met 86 sluizen, twee tunnels, een scheepslift, door twee kanalen, twee rivieren en drie landen maken.

"...Mademoiselle Delfin..."

nen maken als je haar 's nachts wakker zou maken. En het duurde dan ook niet lang of ze kon de paalsteek, mastworp, achtknoop of hoe ze allemaal ook mogen heten, in een handomdraai maken.

De Sauerkraut-tour

"Wil je met mij de Sauerkraut-tour maken?", vroeg de kapitein een paar weken later. De Sauerkraut-tour? Jazeker, de Sauerkraut-tour! De kapitein werd meegesleept door de enthousiaste reisverslagen op internet waar deze vaartocht door het Saarkanaal, het Marne-Rijn-kanaal (met een uitstapje naar Saverne), de Moezel en de Saar wordt beschreven. Nu gingen we op zoek naar nog meer literatuur. De kapitein had het jaar ervoor al op de Main gevaren, waarbij de gids van Wolfgang Banzhaf een belangrijke reisgenoot was gebleken. Nu pasten wij zijn boek echter toe op 'ons' gebied

En nu werd het pas echt spannend: het reisschema moest worden gemaakt. Hoeveel kilometer zouden wij per dag af kunnen leggen? Hoeveel tijd moesten we inplannen voor het schutten? In welke steden zouden we een havendag kunnen inlassen? Wanneer moesten we proviand inslaan en vers water? Was onze oorspronkelijke planning realistisch? Vragen, vragen en nog eens vragen. En de heer Schönberger beantwoordde ze allemaal even geduldig en gaf de nodige aanwijzingen en tips.

De eerste sluis

De vertrekdatum van 22 juni kwam steeds naderbij. En onze voorpret groeide met de dag. Nog één keer op vaste wal slapen – en dan is het eindelijk zover.

We vertrekken op een maandagochtend. De heer Schönberger wacht ons op in de jachthaven in Saarbrücken en loopt samen met de kapitein en zijn crew nog een keer alles na waaraan tijdens de reis moet worden gedacht.

Het weer is perfect op deze eerste dag. De zon schijnt, maar is gelukkig ook niet gloeiend heet, de wind is nog wat frisjes. Hij zal later, op momenten dat we dat eigenlijk helemaal

niet kunnen gebruiken, nog flink aanwakkeren, namelijk bij het in- en uitvaren van sluisen of bij het aanleggen in havens. Maar op dit moment gaan Ralf en zijn ‘eerste matroos’ Anette (later zal ze ook fungeren als eerste sluismaatje, eerste stootwilgooister, eerste aanlegster, eerste trossenlosgooister, eerste trossenvastmaakster en eerste kokkin) en op deze dag ook de extra ‘matroos’ Werner aan boord van hun fraaie jacht. Eindelijk het water op, op weg naar direct al de eerste sluis bij Gündingen.

DELFIN Linssen glijdt gelaten en heel rustig de eerste sluis vlak na Saarbrücken in, terwijl de twee matrozen uiterst nerveus hun eerste sluisavontuur tegemoet zien. De stootwillen op de juiste hoogte hangen, de lijnen nog een keer controleren, de bootshaak klaarleggen, nogmaals de stootwillen controleren, dat kan nooit kwaad – ligt de bootshaak nog op dezelfde plaats waar als ik hem 20 seconden geleden heb neergelegd? – kunnen de matrozen met de lijnen en bootshaak goed bij de bolders in de sluisen? – waarom plakken die handschoenen duizend bommen en granaten nogantoe toch zo aan elkaar? – ligt de bootshaak er nog en hangen alle stootwillen nog goed?? Het zweet loopt over het voorhoofd

van de matrozen, terwijl kapitein Ralf zijn Delfin zo rustig de sluis in vaart dat zij op een millimeter precies bij de bolders tot stilstand komt. En weer zie ik zijn ogen glinsteren van genoegen dat ons schip zo makkelijk te manoeuvreren is dat ook het aanleggen in de smalle sluis bij de bolders geen enkel probleem is.

“Stootwillen klaar? Landvasten klaar? Bootsbaak klaar?”
“Stootwillen klaar, landvasten klaar, bootsbaak klaar, kap’tein!”

De sluiswachter sluit de deuren, het water stroomt naar binnen, ons schip stijgt 3 m, de deuren gaan weer open, en daar varen we voor het eerst stroomopwaarts. De eerste sluis laten we achter ons en we varen het Saarkanaal op.

Bij de Gündingersluis krijg je van de sluiswachter een afstandsbediening voor alle automatische sluisen tot vlakbij de aanlegplaats in Mittersheim, waar je de afstandsbediening dan weer inlevert. Ongeveer twee- à driehonderd meter voordat we iedere sluis invaren, kun je zelf met de afstandsbediening de sluis bedienen. Vervolgens wachten we even totdat het sluislicht op groen springt en dus aangeeft dat we door mogen varen.

Saar-Koolkanaal

Het Saarkanaal heette vroeger het ‘Saar-Koolkanaal’ omdat tot halverwege de 20e eeuw over dit kanaal per ‘péniche’ (grote vrachtboot) steenkool vanuit de Saarlandse mijnen via het Marne-Rijn-kanaal naar de Rijn werd vervoerd, en ijzererts uit Lotharingen en de Elzas naar de hoogovens in Saarland werd gebracht. Daarom zijn de sluisen precies aangepast aan de kolenschepen uit die tijd: ze zijn 39 m lang en 5,15 m breed.

Hier vaart ons beeldschone jacht door een prachtig, zacht glooiend landschap. Het kanaal is omzoomd met bomen en struiken en vlinders fladderen om ons heen. En steeds opnieuw klinkt er: “Stootwillen klaar? Landvasten klaar? Bootsbaak klaar?”, want de ene sluis volgt de andere op. En al snel is het schutten voor de matrozen dan ook een routineklus geworden.

Onze eerste aanlegplaats is het idyllische Witttringen, waar wij ‘s avonds met enkele vrienden die ons achterna gereisd zijn, de verjaardag van de eerste matroos vieren.

Dankzij de barbecue die op de aanlegplaats aanwezig is, genieten we die avond van een heerlijk etentje. Ons kleine jacht wordt door iedereen nieuwsgierig bezichtigd. En wij zijn er trots op dat wij zo’n mooi pronkstuk kunnen laten zien. Iedereen is aangenaam verrast door alle bergruimte die het schip biedt voor kleding en proviand en door de uitgekende indeling. Zo toasten wij die avond (onder andere met een kleine Jack Daniels) op het achterdek met vrienden op een (in)spannende eerste reisdag.

De Franse binnenwateren. Onweerstaanbaar

De tweede overnachting brengt ons naar Mittersheim, een plek die voor veel mensen uit de wijde omgeving (Saarland, de Palts en Lotharingen) in het weekend een populair uitstapje is. Sommige mensen hebben er een tweede huis, andere komen een dagje vissen, roeien of windsurfen.

De dag erop hebben we een echte sluisdag, met 13 sluisen die dicht achter elkaar liggen. We hebben deze dag gezelschap van een Zwitsers plezierjachttrio. Om deze 13 sluisen door te mogen, moet je je de dag ervoor melden bij de sluis

“...de mooiste denkbare ligplaats: direct tegenover het Château des Rohan...”

van Mittersheim. Het is aan te bevelen direct om 9.00 uur klaar te liggen als de eerste sluis opengaat, want om exact 12 uur nemen de Franse sluiswachters een uur lang een welverdiende middagpauze. In Frankrijk is de lunch heilig! En dat gunnen we ze natuurlijk. De sluiswachters rijden met de auto naast de schepen op het jaagpad en openen en sluiten de nog niet geautomatiseerde sluisen met de hand. ‘Onze’ sluiswachter was een vrouw, die altijd daadkrachtig werd geholpen door de meevarende bemanning – merci madame, merci messieurs! Wie na 9.00 uur uit Mittersheim vertrekt, moet een uur lang ronddobberen tussen deze sluisen: je kunt voor- noch achteruit.

Vanuit de haven in Niderviller zetten we de volgende morgen koers naar Saverne. Ook hier treffen we weer aardige mensen: de havenmeester leende ons zelfs zijn fiets, zodat we in het dorp een verse baguette en brioche konden kopen. Het volgende stuk dat we aflegden is volgens de bekende Britse watersportauteur en fotograaf Hugh McKnight het mooiste gedeelte van het traject. En dat kunnen we slechts beamen! *“Aangenomen dat ik slechts één dag ter beschikking had om iemand te overtuigen van de schoonheid van het Franse kanaallandschap, dan zou ik hem naar het 20 km lange stuk van het Marne-Rijn-kanaal van Saverne naar Niderviller meenemen, in het Noordwesten van de Elzas. Wij zouden door de sluisen stroomopwaarts varen, langs de steile wanden en de dichte bossen van het dal. Uiteindelijk zouden we aankomen in Lutzelbourg, onze ogen uitkijken in dit pittoreske stadje in de Vogezen, van daaruit doorreizen, waarbij in de scheepslift van Arzviller onze boot langs een steile wand omhoog wordt gehesen, waarna we door naaldbossen verder varen om uiteindelijk in*

“...‘Onze’ sluiswachter was een vrouw...”

een tunnel te duiken, gevolgd door nog een tunnel. Deze tunnels openen de weg naar het lieflijke landschap van Lotharingen. Op deze 20 km bevindt zich, in één microkosmos samengeballd, alles wat mij zo onweerstaanbaar aantrekt in de Franse binnenwateren.” (Bron: Banzhaf, pag. 150).

Twee tunnels

Wij hebben het geluk dat wij dit fraaie traject in beide richtingen bevaren, omdat we in Saverne rechtsomkeert maken. Eerst varen we door de eerste tunnel (480 m). Wanneer we

“...de scheepslift van Arzviller...”

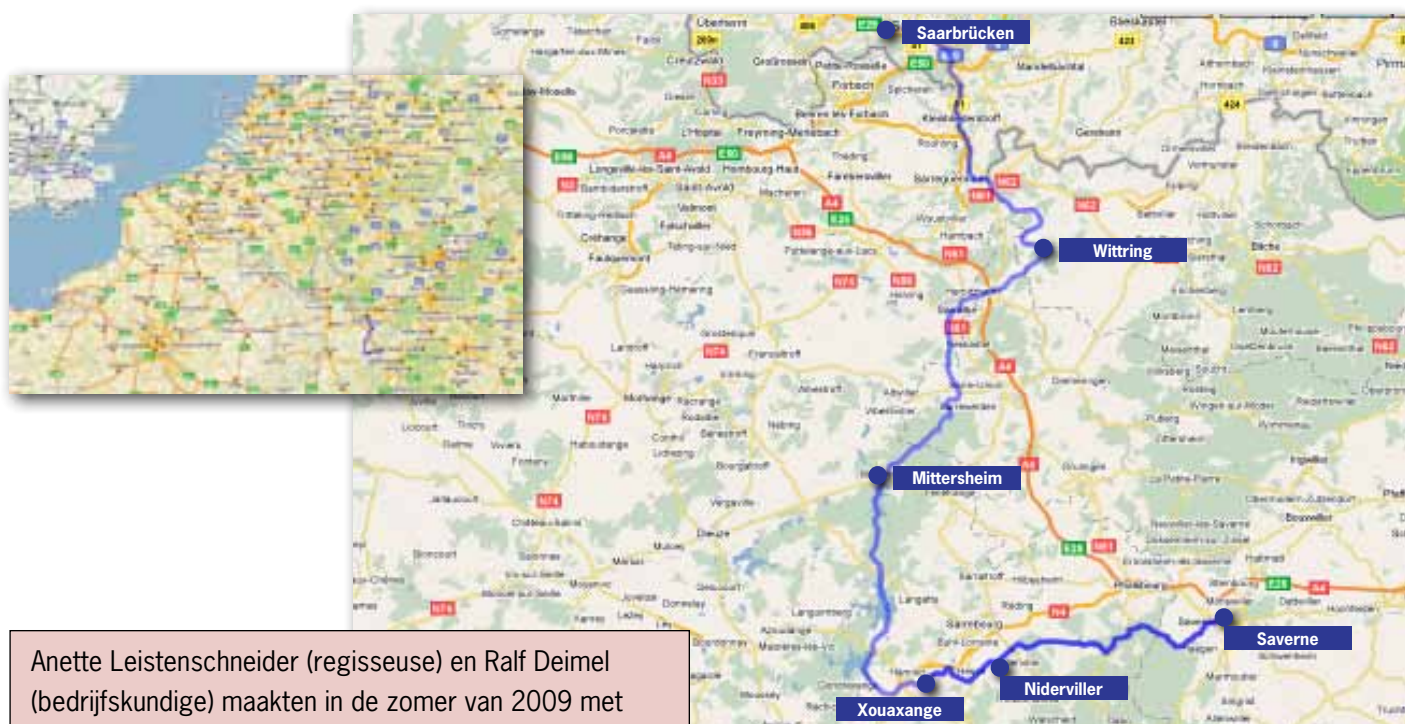
de tunnel invaren, worden we begroet door een vleermuis. De tweede tunnel, die bijna 2,5 km lang is, vraagt de nodige concentratie. Ook hebben we hier onze 55 W halogeenlamp en zijn kleine broer hard nodig. Nauwelijks zijn we weer in het daglicht gearriveerd, of er wacht ons een volgend hoogtepunt op onze reis. De scheepslift van Arzviller hebben we te danken aan de allang niet meer in gebruik zijnde Lotharingse kolenschepen. Het vlak werd in 1968 in gebruik genomen om een hoogteverschil van 42 m te overbruggen. Dit bespaarde de schepen 16 sluizen, dus een hele werkdag. Wij maken onze Linssen 29.9 vast in het bassin van de scheepslift en glijden zachtjes de diepte in. Deze ervaring moet je niet aan je voorbij laten gaan, ook als dit betekent dat je dit uitstapje naar Saverne bij de 'Quiche-Lorraine-tour' eerst stroomafwaarts en vervolgens weer stroomopwaarts moet doen. Wanneer je de 'grote Sauerkraut-tour' doet, vaar je vanuit Saverne verder in de richting van de Rijn en Straatsburg, om dan bij Koblenz weer op de Moezel terecht te komen.

Saverne

In de haven van Saverne hebben we de mooiste denkbare ligplaats: met direct uitzicht op de 140 m lange neoclassicistische gevel van het Château des Rohan (1740).

Wij maken onszelf en de Delfin klaar voor een avondje uit. In een restaurant direct aan de sluis genieten van de echte Elzasser Tarte flambée, en drinken daar één of twee mooie glazen Pinot gris bij.

De volgende ochtend varen we weg met een heerlijk zonnetje. We passeren weer de scheepslift, de twee tunnels, om vervolgens aan het eind van de dag aan te leggen in het plaatsje met de onuitsprekelijke naam Xouaxange. En weer hebben we een bijzondere ontmoeting die ons raakt. Op een grasveld bij de steiger slaat een moderne pelgrim zijn tent op. Hij is in de voetsporen van de heilige Jacobus met zijn zwaarbepakte fiets een aantal dagen ervoor vertrokken uit Karlsruhe. Hij legt ongeveer 100 km per dag af en wil over zes weken in de kathedraal van Santiago de Compostela dank zeggen aan de heilige Jacobus. Wij wensen hem van ganser harte alle goeds en een veilige reis.

Anette Leistenschneider (regisseuse) en Ralf Deimel (bedrijfskundige) maakten in de zomer van 2009 met een Linssen 29.9 hun eerste gezamenlijke grote reis, namelijk de zogenaamde Quiche-Lorraine-tour. Voor Ralf Deimel was dit de tweede grote reis die hij maakte, en hij voelde zich een gelukkig mens dat hij de reis dit keer op een Linssen kon maken. Sinds die reis zijn Ralf en Anette besmet met het Linssen-virus. Zij zijn dan ook vast van plan om in de toekomst samen nog meer reizen met een Linssen te gaan maken.

Lees deel 2 van de 'Quiche - Lorraine - Tour' in de volgende uitgave van Serious Pleasure Magazine

Meer informatie?

Yacht Charter Holiday Tours GmbH

Peter Schönberger
 Hauptstraße 24
 D-66740 Saarlouis
 Tel. +49 (0)6831 - 69379
 Fax +49 (0)6831 - 69381
info@saarmoselyachtcharter.de
www.saarmoselyachtcharter.de
www.rentalinssen.com
www.tourismus.saarland.de